Здійснення державного контролю (нагляду) Держпрацею в 2019 році

Перевірки Держпраці в 2019 році

Державна служба України з питань праці затвердила план перевірок на 2019 рік. Зокрема, у наступному році передбачається майже 17 тисяч планових перевірок Держпраці з таких питань:

1. додержання законодавства у сферах **промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці**, поводження з вибуховими матеріалами промислового значення – заплановано 13 358 перевірок;
2. додержання законодавства у сферах **зайнятості населення**, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю – заплановано 1 309 перевірок;
3. додержання законодавства у сфері державного **гірничого нагляду** – заплановано 1 277 перевірок.

Перевірки Держпраці здійснюються в порядку Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05 квітня 2007 року № 877-V (надалі також – «Закон»). Відповідно до частини заходи контролю здійснюються органами державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення. у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, зобов’язані забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої –

восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої та чотирнадцятої статті 4, частин першої – четвертої статті 5, частини третьої статті 6, частин першої – четвертої та шостої статті 7, статей 9, 10, 19, 20, 21, частини третьої статті 22 цього Закону.

Сфера компетенції Держпраці визначена її Положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 року № 96, зокрема здійснення державного контролю за:

1. додержанням законодавства у сферах промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового значення;
2. додержанням законодавства у сферах зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю;
3. додержанням законодавства у сфері державного гірничого нагляду;
4. додержанням законодавства про працю юридичними особами (включаючи їх структурні та відокремлені підрозділи, які не є юридичними особами) та фізичними особами, які використовують найману працю.

Якщо проаналізувати законодавство України, що врегульовує порядок проведення перевірок Держпраці, то можна дійти висновку, що планові заходи Держпраці проводяться щодо питань додержання законодавства у сферах промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового значення, додержання законодавства у сферах зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю, додержанням законодавства у сфері державного гірничого нагляду. Додержання законодавства про працю проводиться у формі інспекційних відвідувань та невиїзних інспектувань, порядок проведення яких врегульовується постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 295.

В 2019 році Держпраці буде проводити два види контрольних

заходів: планові перевірки та інспекційні відвідування.

Враховуючи вимоги Закону контрольні заходи Держпраці повинні відповідати наступни вимогам.

Державний нагляд (контроль) здійснюється за принципами:

1. пріоритетності безпеки у питаннях життя і здоров’я людини, функціонування і розвитку суспільства, середовища проживання і життєдіяльності перед будь-якими іншими інтересами і цілями у сфері господарської діяльності;
2. підконтрольності і підзвітності органу державного нагляду (контролю) відповідним органам державної влади;
3. рівності прав і законних інтересів усіх суб’єктів господарювання;
4. гарантування прав та законних інтересів кожного суб’єкта господарювання;
5. об’єктивності та неупередженості здійснення державного нагляду (контролю), неприпустимості проведення перевірок суб’єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами, а також невідворотності відповідальності осіб за подання таких заяв;
6. здійснення державного нагляду (контролю) лише за наявності підстав та в порядку, визначених законом;
7. відкритості, прозорості, плановості й системності державного нагляду (контролю);
8. неприпустимості дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання;
9. невтручання органу державного нагляду (контролю) у діяльність суб’єкта господарювання, якщо вона здійснюється в межах закону;
10. відповідальності органу державного нагляду (контролю) та його посадових осіб за шкоду, заподіяну суб’єкту господарювання внаслідок порушення вимог законодавства,

порушення прав та законних інтересів суб’єкта господарювання;

11. дотримання умов міжнародних договорів України;
12. незалежності органів державного нагляду (контролю) від політичних партій та будь-яких інших об’єднань громадян;
13. наявності одного органу державного нагляду (контролю) у складі центрального органу виконавчої влади.
14. презумпції правомірності діяльності суб’єкта господарювання у разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов’язків суб’єкта господарювання та/або повноважень органу державного нагляду (контролю);
15. орієнтованості державного нагляду (контролю) на запобігання правопорушенням у сфері господарської діяльності;
16. недопущення встановлення планових показників чи будь-якого іншого планування щодо притягнення суб’єктів господарювання до відповідальності та застосування до них санкцій;
17. здійснення державного нагляду (контролю) на основі принципу оцінки ризиків та доцільності.

Державний нагляд (контроль) здійснюється за місцем провадження господарської діяльності суб’єкта господарювання або його відокремлених підрозділів, або у приміщенні органу державного нагляду (контролю) у випадках, передбачених законом.

Органи державного нагляду (контролю) та суб’єкти господарювання мають право фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожну окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

Під час проведення заходів державного нагляду (контролю) не допускається вилучення у суб’єктів господарювання оригіналів їхніх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших

документів, а також комп’ютерів, їх частин, крім випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством.

Під час та після здійснення державного нагляду (контролю) посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов’язані зберігати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію суб’єкта господарювання.

Суб’єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланового заходу з наданням йому копії відповідного посвідчення (направлення) на проведення заходу державного нагляду (контролю).

Для здійснення планового або позапланового заходу орган державного нагляду (контролю) видає наказ (рішення, розпорядження), який має містити найменування суб’єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, та предмет перевірки. На підставі наказу (рішення, розпорядження) оформляється посвідчення (направлення) на проведення заходу державного нагляду (контролю), яке підписується керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу) або його заступником (членом державного колегіального органу) із зазначенням прізвища, ім’я та по батькові і засвідчується печаткою. У посвідченні (направленні) на проведення заходу зазначаються: найменування органу державного нагляду (контролю), що здійснює захід; найменування суб’єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім’я та по батькові фізичної особи – підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід; місцезнаходження суб’єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу, щодо діяльності яких здійснюється захід; номер і дата наказу (рішення, розпорядження), на виконання якого здійснюється захід; перелік посадових осіб, які беруть участь у здійсненні заходу, із зазначенням їх посади, прізвища, ім’я та по батькові; дата початку та дата закінчення заходу; тип заходу (плановий або позаплановий); форма заходу (перевірка, ревізія, обстеження, огляд, інспектування тощо); підстави для здійснення заходу; предмет здійснення заходу; інформація про

здійснення попереднього заходу (тип заходу і строк його здійснення). Посвідчення (направлення) є чинним лише протягом зазначеного в ньому строку здійснення заходу.

За результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт.

Особливості проведення інспекційних відвідувань та невиїзних інспектувань врегульовується постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 295.

Про проведення інспекційного відвідування інспектор праці повідомляє об’єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі. Про проведення інспекційного відвідування з питань виявлення неоформлених трудових відносин інспектор праці повідомляє об’єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі, якщо тільки він не вважатиме, що таке повідомлення може завдати шкоди інспекційному відвідуванню. Під час проведення інспекційного відвідування інспектор праці повинен пред’явити об’єкту відвідування або уповноваженій ним посадовій особі своє службове посвідчення. Тривалість інспекційного відвідування, невиїзного інспектування не може перевищувати 10 робочих днів, для суб’єктів мікропідприємництва та малого підприємництва – двох робочих днів. За результатами інспекційного відвідування або невиїзного інспектування складаються акт і у разі виявлення порушень законодавства про працю – припис про їх усунення. Акт складається в останній день інспекційного відвідування або невиїзного інспектування у двох примірниках, які підписуються інспектором праці, що його проводив, та керівником об’єкта відвідування або його уповноваженим представником. Один примірник акта залишається в об’єкта відвідування.. Якщо об’єкт відвідування не погоджується з викладеною в акті інформацією, акт підписується із зауваженнями, які є його невід’ємною частиною. Зауваження можуть бути подані об’єктом відвідування не пізніше трьох робочих днів з дати підписання акта. Письмова вмотивована відповідь на зауваження надається

інспектором праці не пізніше ніж через три робочих дні з дати їх надходження.

У разі наявності порушень вимог законодавства про працю, зафіксованих актом інспекційного відвідування або актом невиїзного інспектування, після розгляду зауважень об’єкта відвідування (у разі їх надходження) інспектор праці проводить аналіз матеріалів інспекційного відвідування або невиїзного інспектування, за результатами якого вносить припис та/або вживає заходів до притягнення винної у допущенні порушень посадової особи до встановленої законом відповідальності. У разі виконання припису в установлений у ньому строк заходи до притягнення об’єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності не вживаються. Заходи до притягнення об’єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності за використання праці неоформлених працівників, несвоєчасну та не у повному обсязі виплату заробітної плати, недодержання мінімальних гарантій в оплаті праці вживаються одночасно із внесенням припису незалежно від факту усунення виявлених порушень у ході інспекційного відвідування або невиїзного інспектування.

Компанія “Вікторія” стане Вашим надійним помічником і порадником, для цього достатньо звернутись за консультацією в будь-який для Вас зручний спосіб. Звертайтесь!

Основна контактна інформація за посиланням.